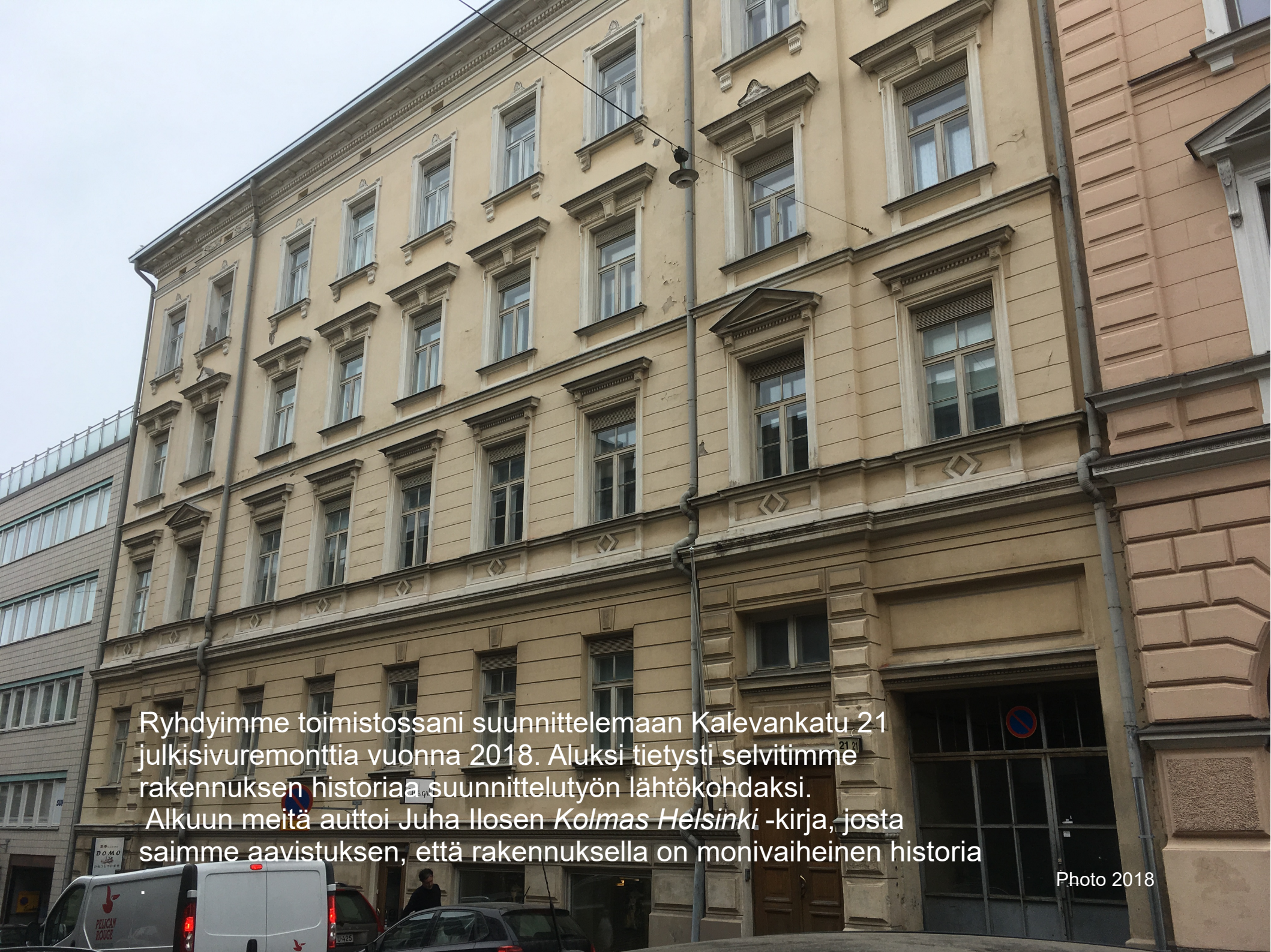

Micki Schnitzler
safan *after work* Pecha Kucha 08.05.2020

KUKA OLI L. FINKENBERG ?

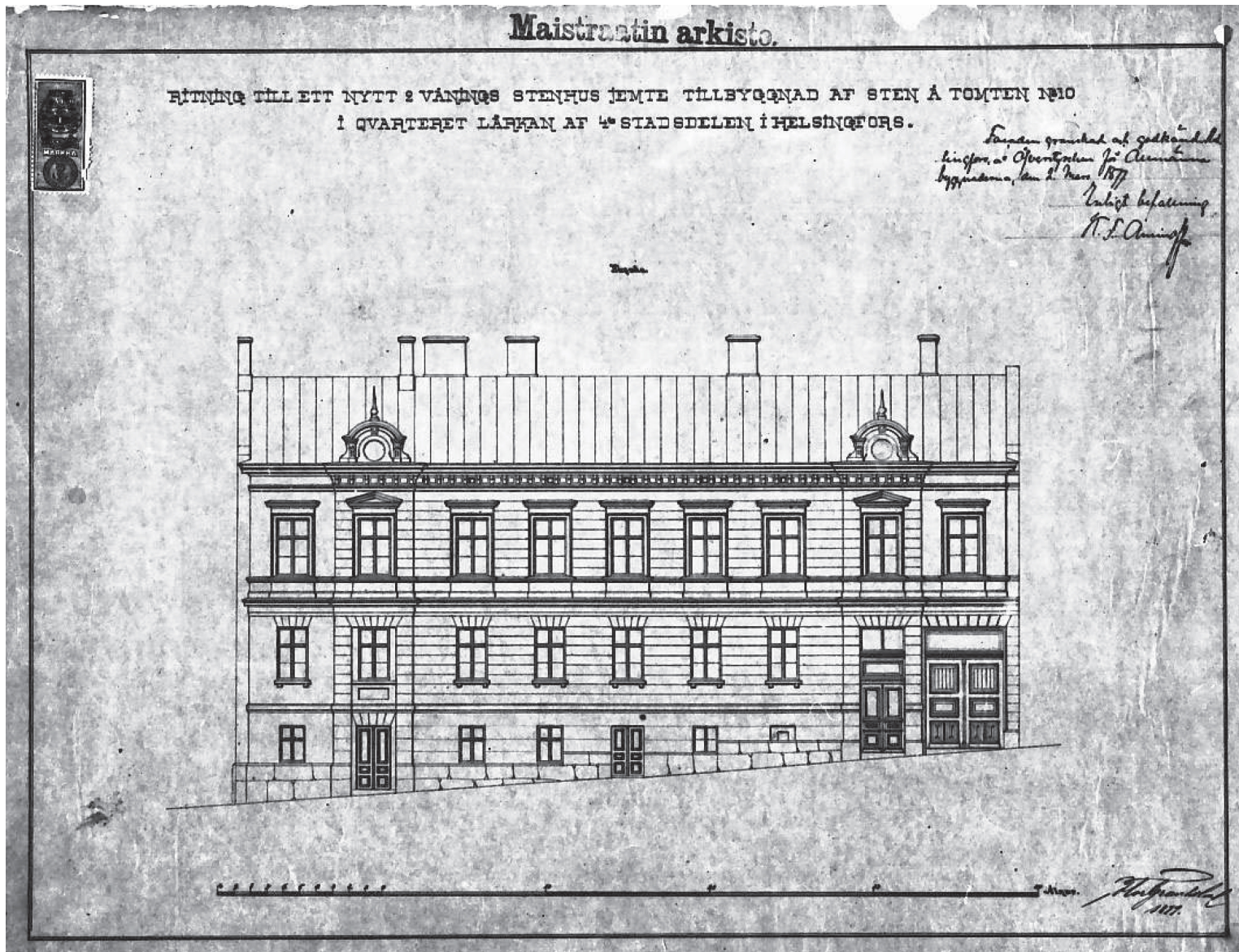
L. Finkenberg.

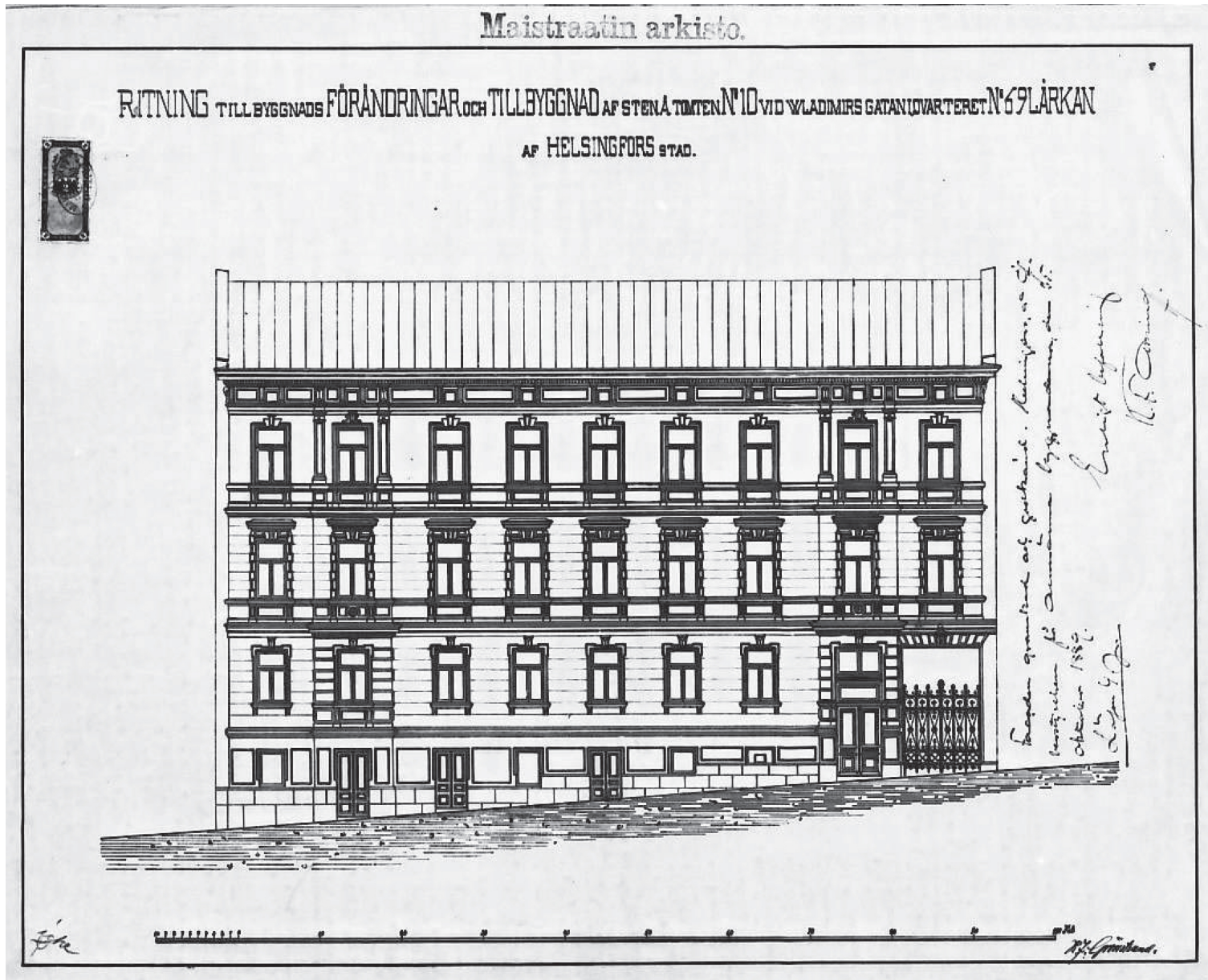
Ryhdyimme toimistossani suunnittelemaan Kalevankatu 21 julkisivuremonttia vuonna 2018. Aluksi tietysti selvitimme rakennuksen historiaa suunnittelutyön lähtökohdaksi. Alkuun meitä auttoi Juha Ilosen *Kolmas Helsinki* -kirja, josta saimme aavistuksen, että rakennuksella on monivaiheinen historia

Photo 2018

- Suunnittelijat Ilosen *Kolmas Helsinki* -kirjan mukaan:
- 1877–1879 Florentin Granholm

- 1889–1890 Karl Johan Grönstrand / korotus

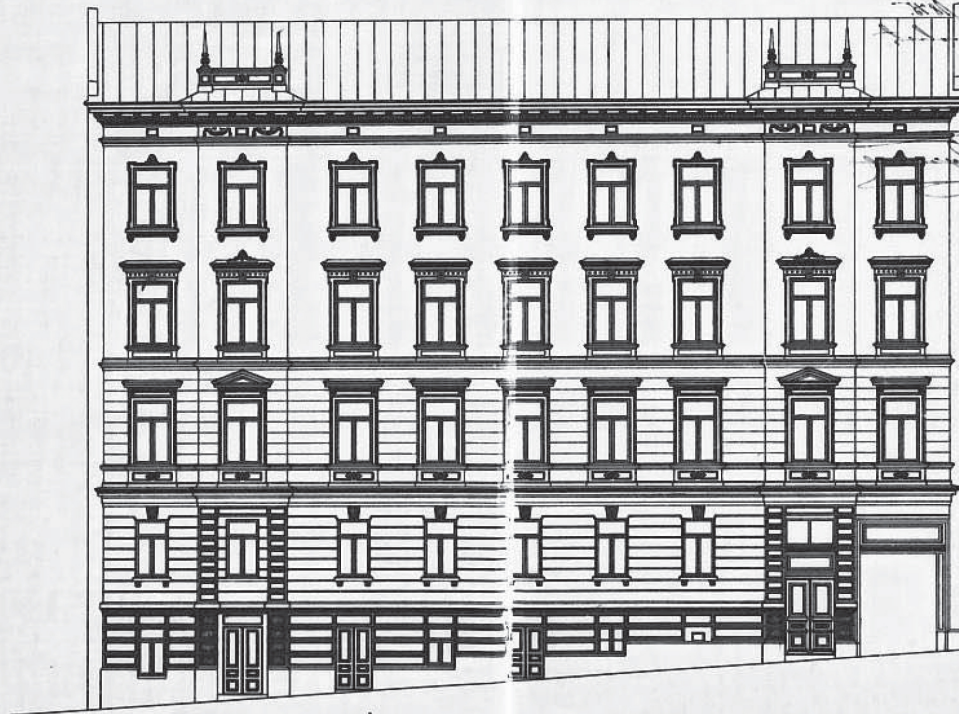

- 1891–1892 L. Finkenberg

Maistraatin arkisto.

RITNING TILL PÅBYGGNAD /EMTE BYGGNADSFÖRÄNDRING Å TOMTEN N:O 10 VID WLADIMIRSGATAN
 QUARTERET N:O 69 LÄRKAN I HELSINGFORS

Fasada mot Wladimirsgatan.

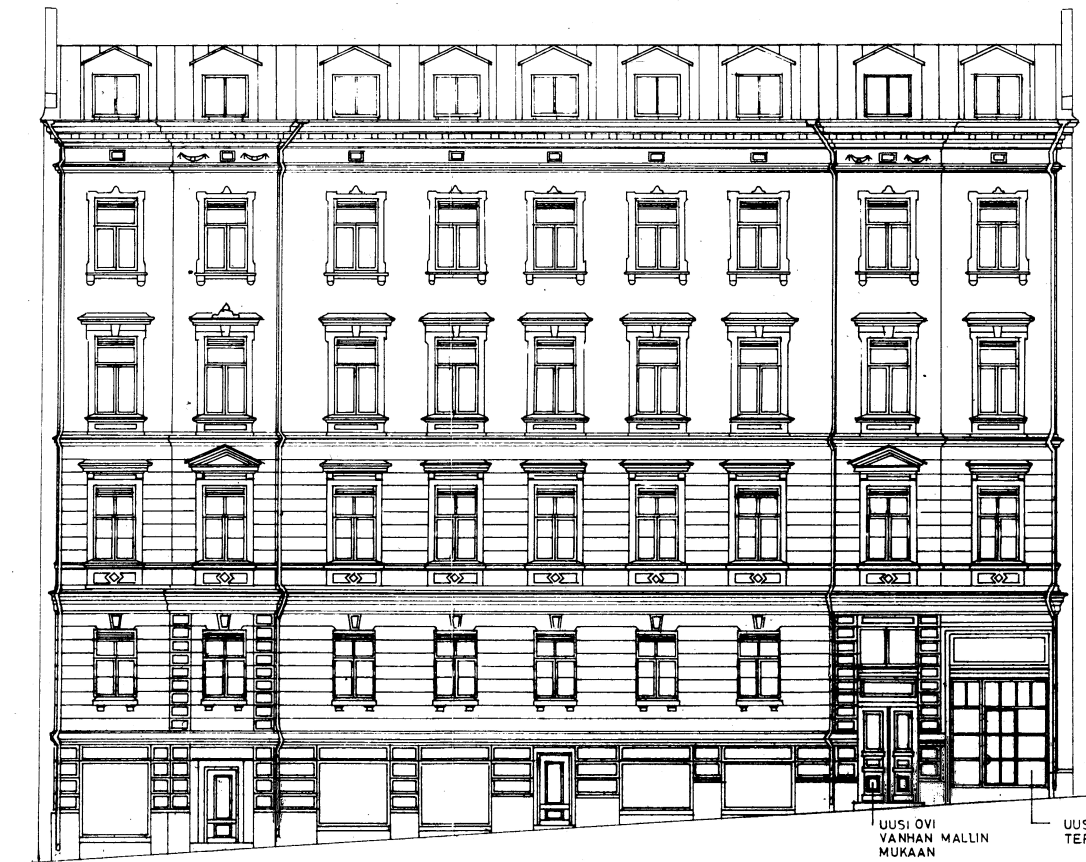
*Fasada gometad af guldbränd. Kalkstens- o. gjutbeton.
 af Arvidsson byggmästare, den 18. December 1892.
 Enligt teckning
 L. Finkenberg*

Handwritten notes in cursive script, including the name 'L. Finkenberg' and other illegible text.

*Helsingfors den 18. Dec. 1892.
 L. Finkenberg*

- 1983-1984 Martti Salonen, Risto Skogström
/arkkitehtitoimisto Risto Skogström / ullakkoasunnot

Kalevankatu 21

Rakennus nykyisessä räystäskorkeudessa sellaisena kuin L. Finkenberg sen 1891 suunnitteli. Julkisivuremontin tavoitteena oli palauttaa tämä asu.

Photo 1921 HKM

Työn pohjaksi teimme suppean historiaselvityksen, joka laajensi vielä tietämystämme rakennuksen yksityiskohdista sekä arkkitehteistä, joita oli vielä enemmän kuin Ilosen kirjassa; mm. liikehuoneistojen ikkuna-aukot ovat Einar Flinckenbergin käsialaa.

■	1877-1879
■	1889-1890
■	1891-1892
■	1928
■	1983-1984

1.

2.

3.

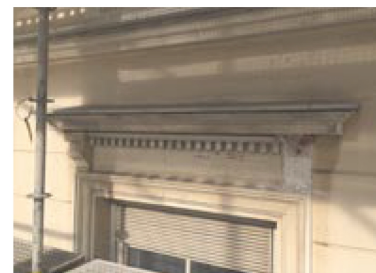
4.

5.

6.

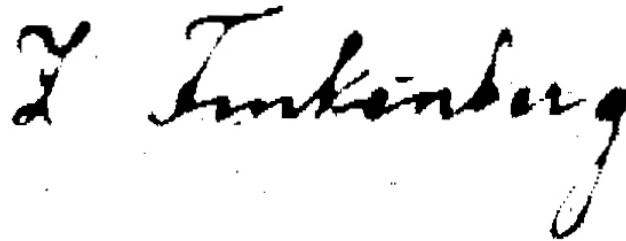

Julkisivuremontti valmistui viime vuoden lopulla. Yhtiö oli niin tyytyväinen lopputulokseen ja saamiinsa tietoihin rakennuksen vaiheikkaasta rakennushistoriasta, että toivoi suunnittelijoista kertovaa kylttiä rakennuksen julkisivuun.

Mutta kylttiä suunnitellessa syntyi pulma. Kaikkien muiden arkkitehtien nimet etunimineen olivat tiedossa, paitsi L. Finkenbergin. Jossain törmäsimme myös kirjoitusasuun Finckenberg, mutta siltikään ei löytynyt mitään tietoa etunimestä, jonka olisimme yhdenmukaisuuden vuoksi halunneet julkaista.

Mutta sitten tarkastelimme vielä kerran allekirjoituksen suurennosta:

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'L. Finkenbergin'. The signature is written in a cursive style with a large, stylized initial 'L' and a long, sweeping tail on the 'g'.

Entä jos L-kirjain onkin **Z**? Mutta oletamus ei auttanut eteenpäin.

Päätimme ottaa yhteyttä Juha Illoseen, tiedustellaksemme voisiko hänen L-kirjaimeksi olettamansa ollakin **Z**? Ja mikäli näin olisi, niin tietäisikö hän silloin jotain arkkitehdistä?

Ja sitten alkoikin selvitä:

L oli tosiaan tulkintavirhe ja Z-kirjain oikea oletus.

L. Finkenberg onkin Z. Finkenberg vahvisti Juha Ilonen, ja lähetti meille tietoja:

Z eli **Zaida Finkenberg** (1868-1896), myöhemmin avioiduttuaan Lindroos), arkkitehti Oskar Finkenbergin (1834-1921) tytär, tämän alalle kouluttama.

Zaida siis suunnitteli 23-vuotiaana Kalevankatu 21 korotuksen!

Siitä oli ollut jopa tieto *Nya Pressen* -lehdessä:

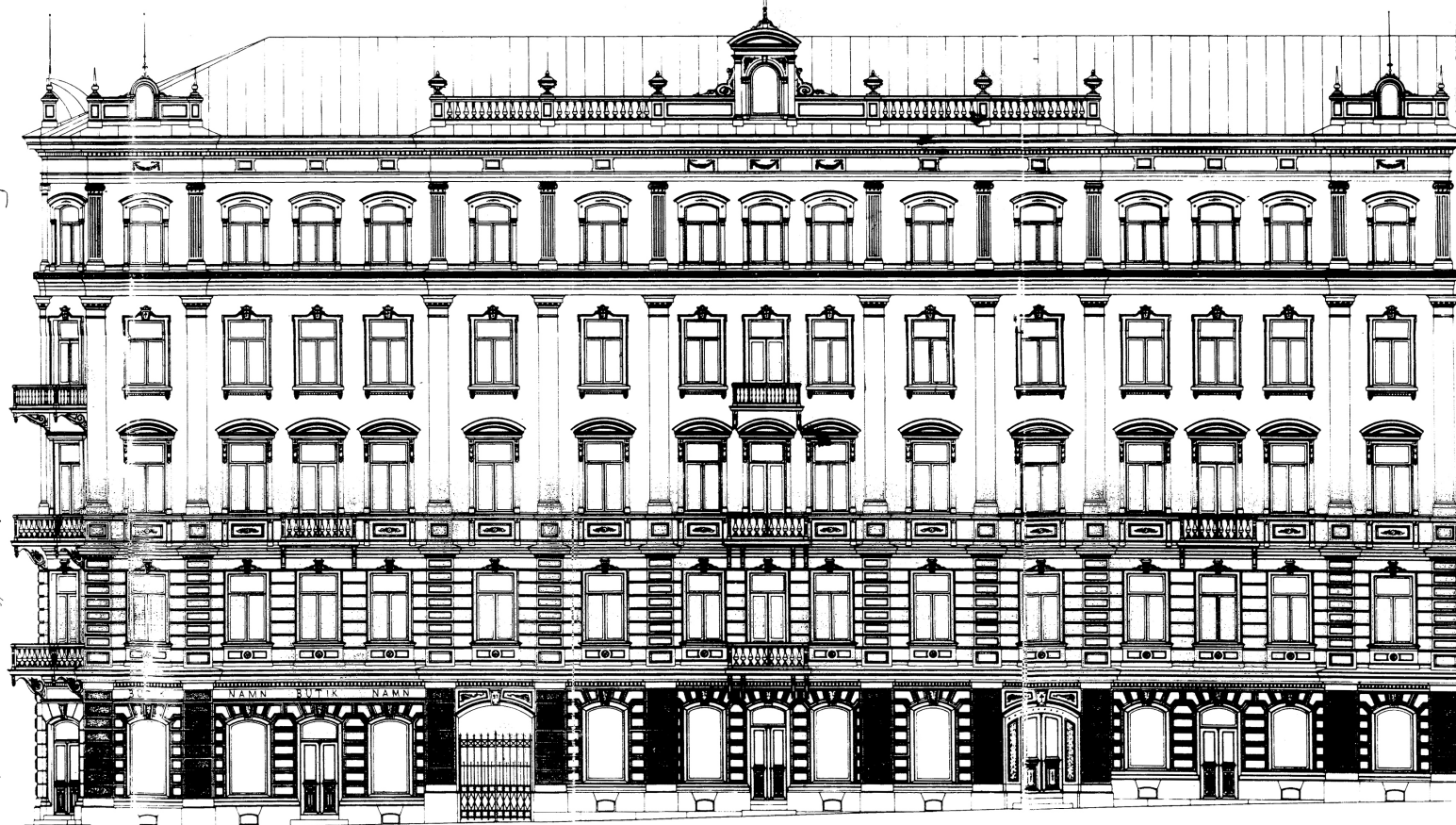
” Fastställda byggnadsritningar: Å ort som vedebör hava ritningar faststälts för följande nybyggnader: å tomten n:o 10 vid Vladimirsgatan kvarteret 61 Lärkan en påbyggnad af ett tvåvånings stenhus till fem våningar (enligt ritningar af fröken Z Finkenbergh).”

Mutta on Zaida suunnitellut muutakin!

Asunto Oy Mars – Korkeavuorenkatu 27, Pienen Roobertinkadun kulmassa - 1889

RITNING TILL BONINGSHUS AF STEN ATT UPPFÖRAS Å TOMTEN N: 17 VID HÖGBERGSS-ÅTAN, QVARTERET N: 58 RUDAN I HELSINGFORS STAD.

Facade mot Högb. Bergsgatan.

JJP
Uttöad till ansökan af arkitekt J. J. P. J. J. P.
Helsingfors i Januari 1889
J. J. P.

Magu

Ja jälleen uutinen lehdessä vuonna 1892:

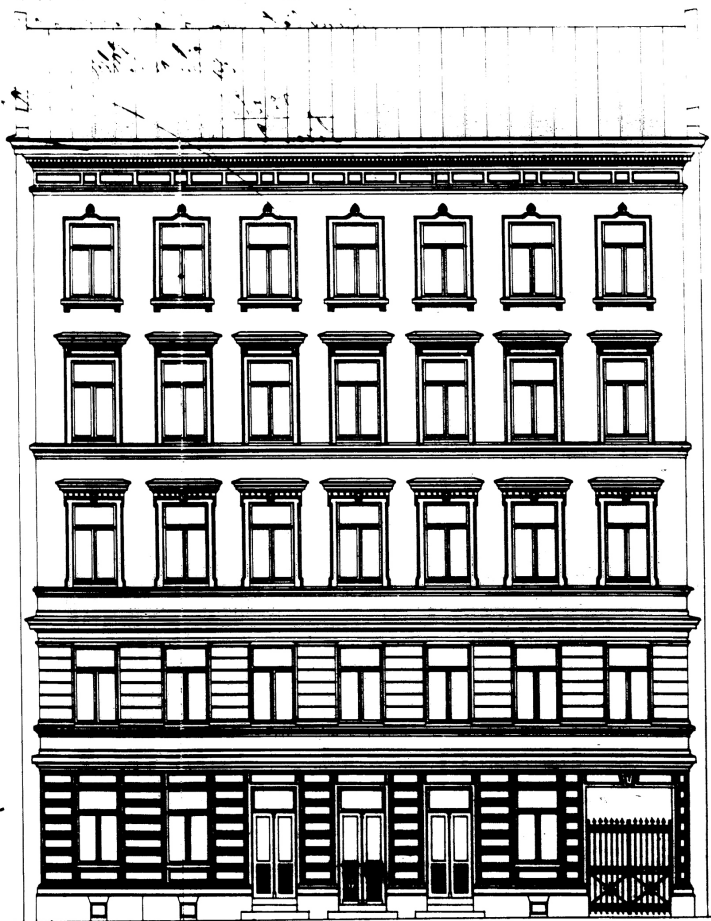
*”Godkända ritningar. Å öfverstryrelsen för allmänna byggnaderna har granskats och godkänts af fröken **Zaida Finkenberg** uppgjorda fasadritningar till et boningshus af sten i 5 våningar afsedt att öfverste R.R. Von Willebrandts räknin uppföras å tomten n:o 10 vid Stora Robertsgatan i Helsingfors.”*

RITNING TILL NY- OCH PÅBYGGNAD AF STEN AFSEDDT ATT UPPFÖRAS Å TOMTEN N. 10 VID STORA ROBERTSGÅTAN QUARTERET N. 88 EASÄNEN I HELSINGFORS

Facade mot Stora Robertsgatan

Genomsnittning vid A-B.

Facaden grundat af Sockhals, Kungälv, & Östergöt.
 och på Östergötens byggnadsmanus den 4 Mars 1892.
 Högskolan
 Kungälv Östergöt.
 H. F. Östergöt.

Helsingfors i Mars 1892.
 H. F. Östergöt.

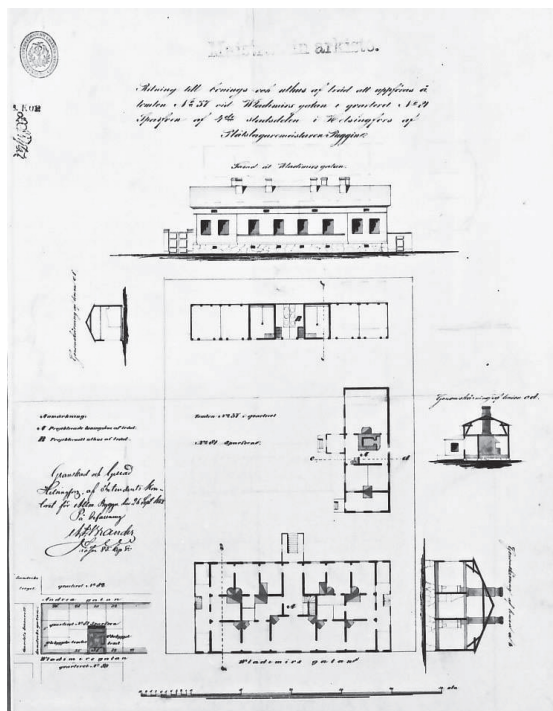
NATURA
RESTAURANT

Etola

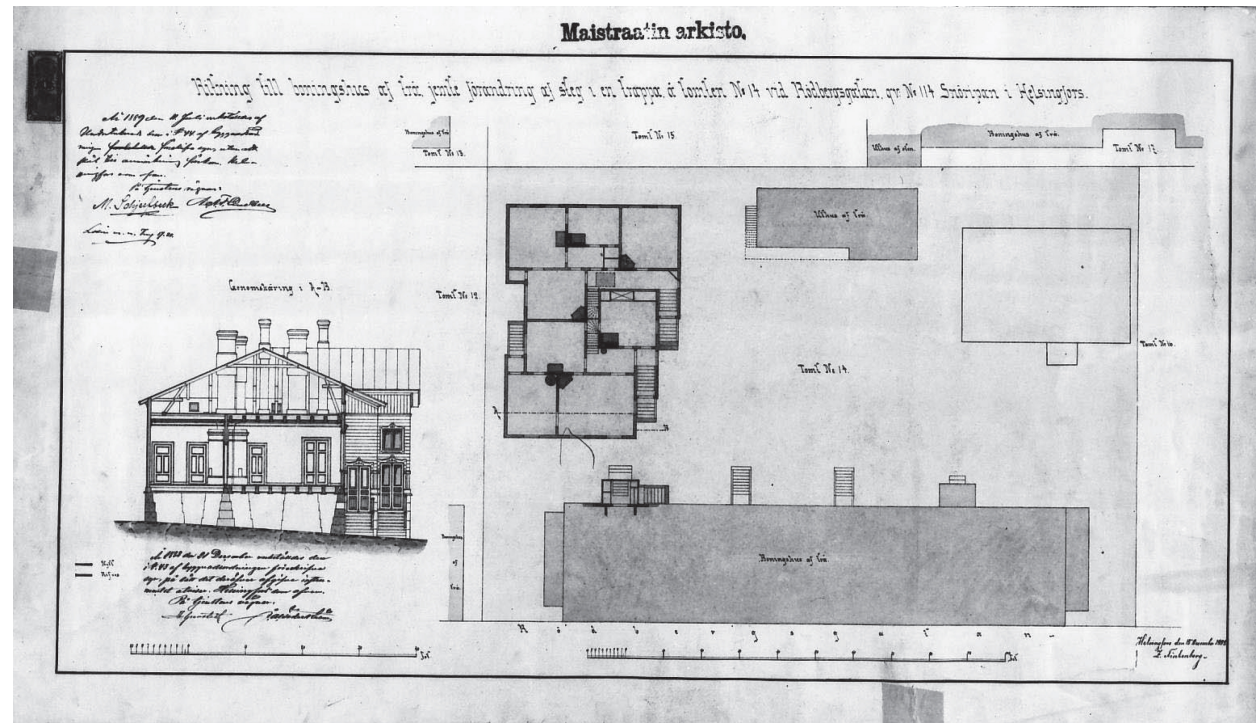
4 kpl 250

Pikaisella Helsingin kaupungin arkiston selauksella löytyy paljon kohteita hakusanalla *Finkenberg*. Ne ovat kaikki arkistokortissa Oskar Finkenbergin nimissä, vaikka moni piirustus on hänen tyttärensä allekirjoittama: aina *Z. Finkenberg*, ilman etunimeä. Molemmat näyttävät osallistuneen, paitsi keskustan rakennusten suunnitteluun, myös uusien kaupunginosien pienempien kohteiden suunnitteluun, osittain myös yhteistyössä, kuten Punavuorenkadulla, jossa julkisivupiirustus on isän allekirjoittama, ja muut piirustukset tyttären.

Kalevankatu 1

Punavuorenkatu 4

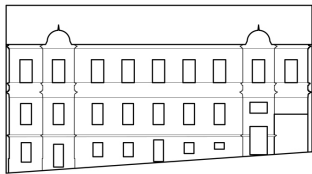
TUNTEMATON JA TAITAVA
SELLAINEN ON ZAIDA !!!

HÄN TOIMI ARKKITEHTINA JO,
KUN POLYTEKNILLISESTÄ OPISTOSTA VUONNA 1890
ENSIMMÄINEN TUTKINNON SUORITTANUT NAINEN,
SIGNE HORNBERG, VALMISTUI ARKKITEHDIKSI

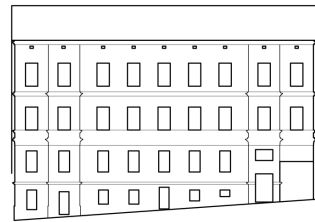
Zaida kuoli vain 28-vuotiaana vuonna 1896. Siten hänen hienosti alkanut uransa jäi kesken.
Olisiko ura päättänyt avioliiton ja kolmen lapsen myötä joka tapauksessa, voimme vain arvailla.

JA NYT ZAIDA PÄÄSEE TÄYDESTÄ TUNTEMATTOMUUDESTA RAKENNUKSEN JULKISIVUUN AIVAN HELSINGIN KESKUSTASSA

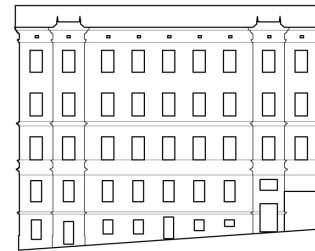
ASUNTO OSAKEYHTIÖ KALEVANKATU 21

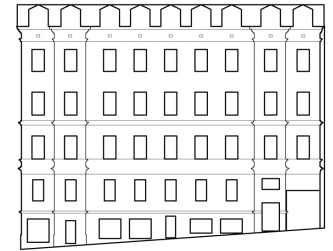
FLORENTIN GRANHOLM
1877 - 1879

KARL JOHAN GRÖNSTRAND
1889 - 1890

ZAIDA FINKENBERG
1891 - 1892

RISTO SKOGSTRÖM
1983 - 1984

Tutustu myös: Kamppi-Eira -lehti n:o 25 /2019
Helsingin Sanomat 20.1. 2020 hs.fi/kulttuuri/art-2000006377836.html